

О.М. Прядко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

І.Ю. Тарасов, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАЦЬКОЇ ІННОВАЦІЇ ЯК ОСОБЛИВОЇ ФОРМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із шляхів модернізації освітньої системи України стає упровадження в навчальний процес вищих навчальних закладів інноваційних педагогічних технологій і методів.

Інновації (італ. *innovazione* – новизна, нововведення) – нові форми організації діяльності і управління, нові види технологій, які охоплюють різні сфери життєдіяльності людства.

Педагогічну інновацію розглядають як особливу форму педагогічної діяльності і мислення, яка спрямована на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес створення, упровадження і поширення нового в освіті.

Інноваційний процес в освіті – це сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання та виховання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов.

Проблема інновацій в освіті актуалізується такими чинниками:

– нові соціально-економічні перетворення зумовили необхідність корінних змін в організації системи освіти в навчальних закладах усіх рівнів та необхідність підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів належного рівня;

– посилення тенденції гуманітаризації змісту освіти, поява нових навчальних дисциплін та наявна потреба в викладачах, які б могли забезпечити творчий, інноваційний підхід до реалізації цих тенденцій;

– входження навчальних закладів у ринкові відносини, що викликає різко зростаючу конкуренцію між державними і недержавними ВНЗ та надає можливості молодій людині навчатися там, де інноваційний потенціал та якість отриманої освіти вищі;

– бурхливі зміни в інформатизації суспільства та відповідно актуалізація потреби оновлення інформаційно-освітнього середовища.

Рушійною силою інноваційної діяльності є педагог як творча особистість, оскільки суб'єктивний чинник є вирішальним під час пошуку, розробки, упровадження і поширення нових ідей.

Творчий підхід викладача, вчителя, вихователя має широкі можливості і необмежене поле для інноваційної діяльності, оскільки на практиці це надає можливість експериментувати і переконуватись в ефективності методик навчання, коригувати їх, здійснювати докладну структурування досліджень навчально-виховного процесу, пропонувати нові технології та методи навчання. Основна умова такої діяльності – інноваційний потенціал педагога.

Наявність інноваційного потенціалу педагога визначають такі чинники:

- творча здатність генерувати нові ідеї;
- високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів;
- відкритість особистості педагога новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Можна виокремити такі критерії готовності викладача вищої школи до інноваційної педагогічної діяльності:

- усвідомлення необхідності інноваційної діяльності;
- готовність до творчої діяльності щодо нововведень у ВНЗ;
- упевненість у тому, що зусилля, спрямовані на нововведення, принесуть позитивний результат;
- узгодженість особистих цілей з інноваційною діяльністю;
- органічність поєднання інноваційної діяльності, особистої, фахової та педагогічної культури;
- рівень психолого-педагогічної та методичної готовності до інноваційної діяльності;
- позитивне сприйняття, переосмислення свого минулого досвіду і його залучення до розробки інновацій;
- здатність до фахової рефлексії.

Процес упровадження педагогічних інновацій, творчий пошук суттєво залежать від морально-психологічного клімату у науково-педагогічному колективі ВНЗ, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних та естетичних умов праці. В організації інноваційних пошуків важливим є вибір актуальної науково-педагогічної теми, чітке формулювання мети і завдань творчої діяльності як усього колективу, так і кожного педагога зокрема, оптимальний розподіл праці.

Процес упровадження інновацій доцільно розподілити на основні етапи, врахувавши теоретичну та практичну підготовку викладачів. На підставі всебічного аналізу необхідно своєчасно коригувати темп та зміст оновлення педагогічного процесу, накреслюючи нові перспективи роботи.